

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 775/2025
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба поверења у обављању привредне делатности из члана 224а став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Татјане Васовић, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 од 14.03.2025. године и Кв.бр.72/25 од 15.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 26.06.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Татјане Васовић, поднет против правноснажних решења Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 од 14.03.2025. године и Кв.бр.72/25 од 15.04.2025. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 од 14.03.2025. године досуђени су трошкови кривичног поступка у износу од 3.255.538,00 динара окривљеном АА, који су настали на име одбране од стране браниоца адвоката у кривичном предмету Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 и имају се исплатити из буџетских средстава суда на рачун окривљеног АА, у року од 60 дана од дана правноснажности решења, док је у другом ставу одбијен као неоснован захтев браниоца адвоката Татјане Васовић од досуђеног износа од 3.255.538,00 динара до траженог износа од 6.449.155,50 динара.

Решењем Основног суда у Великој Плани Кв.бр.72/25 од 15.04.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Татјане Васовић, изјављена против решења Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 од 14.03.2025.године.

Против наведених правноснажних решења, захтев за заштиту законитости је поднела бранилац окривљеног АА–адвокат Татјана Васовић због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП и члана 11. Тарифе о

наградама и накнадама за рад адвоката и Тарифног броја 2. став 1. и став 5. наведене тарифе, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи други став првостепеног решења и досуди трошкове до траженог износа од 6.449.155,50 динара, увећаних за трошкове жалбе и за састав захтева за заштиту законитости у износу од по 45.000,00 динара или да укине првостепено решење у ставу првом и другостепено решење и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Татјана Васовић истиче да је ставом другим првостепеног решења повређена одредба члана 11. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 43/2023), која се примењује од 03.06.2023.године, а која прописује да судови примењују тарифу која важи у време доношење одлуке о трошковима поступка, а како је ожалбено првостепено решење донето у време важења наведене тарифе, самим тим је требало да буде примењена важећа тарифа. Бранилац је посебно истакла да је у Тарифном броју 2. став 1. важеће тарифе јасно прописано да се под под процесном радњом у смислу одредби Тарифног броја 2., 7. и 8. ове тарифе подразумева свака радња полиције, јавног тужиоца или суда о чијем предузимању се сачињава посебан записник. Имајући наведено у виду, остаје нејасно зашто нижестепени судови нису применили Тарифни број 2. став 5. важеће тарифе, већ су погрешно закључили да саслушање више сведока у једном дану представља једну процесну радњу. По оцени браниоца, судови су требали да окривљеном поред досуђене награде за прву процесну радњу, досуде и по 50% од основне награде за другу и сваку наредну појединачну процесну радњу.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Великој Плани К.бр.366/20 од 24.04.2025. године обустављен кривични поступак против окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба поверења у обављању привредне делатности из члана 224а став 2. у вези става 1. КЗ, услед одустанка ОЈТ Велика Плана од оптужбе. Истим решењем је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, о чијој висини ће бити одлучено посебним решењем.

Након тога је дана 31.05.2024. године бранилац окривљеног АА, адвокат Татјана Васовић доставила захтев за накнаду трошкова које је имао окривљени на име ангажовања браниоца, у укупном износу од 6.449.155,50 динара, о чему је одлучено побијаним решењима.

Одредбом члана 262. став 1. ЗКП прописано је да ће се у свакој пресуди или решењу које одговара пресуди одлучити ко сноси трошкове поступка и колико они износе, а ставом 2. истог члана прописано је да ако недостају подаци о висини

трошкова, посебно решење о висини трошкова донеће председник већа или судија појединач када се ти подаци прибаве.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Чланом 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр.4/23 од 26.05.2023. године је прописано да судови, јавна тужилаштва, јавни бележници, јавни извршитељи, органи државне управе и локалне самоуправе и други органи кад одлуче о трошковима поступка примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

По оцени Врховног суда, одлука о трошковима кривичног поступка у смислу члана 11. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката подразумева одлуку којом се решава о обавези плаћања трошкова кривичног поступка, а не одлуку којом се посебним решењем одлучује само о висини тих трошкова.

У конкретном случају, одлука којом је решено о трошковима кривичног поступка је донета дана 31.05.2024. године, дакле у време важења Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр.4/23 од 26.05.2023. године, а која се примењује од 03.06.2023. године), због чега се приликом доношења одлуке о трошковима поступка након 03.06.2023. године, важећа адвокатска тарифа примењује у погледу обрачуна висине награде за рад адвоката на основу измењене вредности једног поена, без обзира на то да ли су радње заступања и одбране од стране адвоката предузете пре или након тог датума (уколико раније није донета одлука о трошковима кривичног поступка).

Имајући наведено у виду, нижестепени судови су правилно применили важећу тарифу досуђујући окривљеном за радње предузете пре 03.06.2023. године и то на име одбране окривљеног („Службени гласник РС“, бр.4/23 од 26.05.2023. године), а која се примењује од 03.06.2023. године.

Међутим, по оцени Врховног суда, погрешан је став браниоца окривљеног да је у конкретном случају у погледу начина обрачунавања предузетих процесних радњи и присуства браниоца испитивању више сведока током истог дана морала бити примењена Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која се примењује од 03.06.2023. године и важи у моменту доношења побијаних решења.

Наиме, нижестепени судови су у погледу начина обрачунавања предузетих процесних радњи и присуства браниоца испитивању више сведока током истог дана пред истражним судијом дана 19.08.2010. године, 22.08.2010. године, 01.09.2010. године, 02.09.2010. године, 03.09.2010. године, 17.11.2010. године, 18.11.2010. године, 23.11.2010. године и 24.11.2010. године, правилно применили Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, ("Службени гласник СРЈ" 54/98, 75/99, 8/2001, 11/2002, "Сл. лист СЦГ" 32/2003, 58/2004, 5/2006, "Сл. гласник РС" 129/2007, 53/2010 и

15/2012). Ово из разлога што обрачунавања награде која припада браниоцу за присуствовање и приступ процесним радњама - испитивање више сведока у току истог дана је различито прописан Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која је важила у време предузимања радњи у односу на Тарифу која је била на снази у време доношења одлуке о трошковима.

Тако је, одредбом Тарифног броја 14. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл. Гласник РС“ бр. 53/2010, 15/2012), која је била на снази у време предузимања предметних процесних радњи, прописано да у случају када полиција, тужилац или суд предузимају више процесних радњи сукцесивно, адвокату припада прописани износ награде за сваку појединачну процесну радњу којој је присуствовао или приступио, односно да се сматра једном процесном радњом према адвокатској тарифи која је важила у време предузимања радње, те да адвокату припада награда за сваки започети сат, рачунајући од времена када је почетак био заказан, у износу од 40 поена независно од права на награду за одбрану или заступање, док према одредби Тарифног броја 2. став 5. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.гласник РС“ бр. 43/23 од 26.05.2023. године), која се примењује од 03.06.2023. године, у случају када полиција, тужилац или суд предузимају више процесних радњи истог дана пред истим органом, адвокату припада пуна награда за прву радњу, која му се увећава за 50 % од те награде за другу и сваку наредну појединачну процесну радњу.

Адвокатска тарифа се због забране повратног дејства не може применити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу које нису биле тарифиране по ранијој адвокатској тарифи или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту као и на другачији обрачун накнаде трошкова насталих у време важења раније адвокатске тарифе, нити на раније утврђене основице за обрачун награде за поједине поступке.

Сходно наведеном, а како је Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која је се примењује од 03.06.2023. године, прецизно прописан начин на који се обрачунава награда која припада браниоцу за присуствовање предузимању више процесних радњи и децидно опредељено да се тај начин рачунања односи на радње које су предузете од стране истог органа и у току истог дана, који би резултирао већим износом од оног који је предвиђен Тарифом („Сл. Гласник РС“ бр. 53/2010,15/2012) која је била на снази у време предузимања процесних радњи испитивање сведока, то Врховни суд, налази да одредба Тарифног броја 2. став 5. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл.гласник РС“ бр. 43/23 од 26.05.2023. године), која се примењује од 03.06.2023. године, супротно ставу браниоца, није могла бити примењена приликом одлучивања о начину обрачунавања предузетих процесних радњи и присуства браниоца испитивању више сведока током истог дана пред истражним судијом дана 19.08.2010. године, 22.08.2010. године, 01.09.2010. године, 02.09.2010. године, 03.09.2010. године, 17.11.2010. године, 18.11.2010. године 23.11.2010. године и 24.11.2010. године.

Бранилац окривљеног се у прилог својих навода из захтева за заштиту законитости позвао на одлуке Врховног суда Кзз 286/22 од 30.03.2022. године и Кзз 1308/23 од 20.12.2023. године. Међутим, у у одлуци Кзз 286/22 од 30.03.2022. године се радило о ситуацији када је бранилац заступао окривљеног у току истог дана, али пред

два различита органа, а што није случај у овом предмету, јер је бранилац заступао окривљеног пред истражним судијом. У одлуци Кзз 1308/23 од 20.12.2023. године се радило о процесним ситуацијама (испитивање више лица) које су биле након 03.06.2023. године, односно у време важења нове АТ.

Самим тим, Врховни суд налази да доношењем побијаних решења није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на коју се неосновано указује поднетим захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић